

[Statsministeren.]

baade over for dem, der mener, at der er store Rigdomme, og vel ogsaa over for dem, der mener, at Grønland er et saare fattigt Land, thi ingen af Delene kan siges at være bevist indtil dette Øjeblik. Det er muligt, at der findes Folk, som mener, at Grønland er fattigt i mineralogisk Henseende, men nogen bestemt og klar Udtalelse om disse Forhold foreligger ikke fra autoritativ Side. Man kan nemlig ikke vide noget om det uden ved at undersøge Mulighederne, og vel er der foretaget en Række Undersøgelser gennem Tiderne, men uden at man derved er kommet til noget fuldt tilfredsstillende eller afgørende Resultat.

For mere end hundrede Aar siden blev der over hele Grønland fra Syd til Nord foretaget en Undersøgelse, der strakte sig over syv Aar, men uden at det gav noget Resultat, der kunde udnyttes i Praksis. Undersøgelserne er saa stadig fortsat, bl. a. af den i 1876 nedsatte Kommission til Grønlands geografiske og geologiske Undersøgelse, men ogsaa efter denne Undersøgelses Afslutning uden at der er fundet noget af det, man kalder af brydeværdig Værdi. Ved privat Initiativ er foretaget lignende Undersøgelser, idet der i Begyndelsen af dette Aarhundrede af den daværende Regering meddeltes en Koncession, der gav Koncessionshaverne Ret til at foretage Undersøgelser over hele Landet, en Ret, der bl. a. blev benyttet ved, at der i Aaret 1914 udsendtes en verdenskendt Mineralog, som berejste Landet fra Syd til Nord, men uden at han kunde paavise nogen Forekomst af Værdi. Han erklærede derimod, at den Brydning, som paa dette Tidspunkt var sat i Gang paa Grund af nævnte Koncession, var et meget dristigt Foretagende, hvilket ogsaa viste sig ved, at den Bank, som stod bag ved det paagældende Foretagende, sluttede Virksomheden med et Tab paa 5—6 Mill. Kr. Det paagældende Foretagende var for øvrigt for et Par Aar siden — ogsaa fra privat Side — Genstand for en fornyet Undersøgelse med Henblik paa en Genoptagelse af Driften, men efter 2 Aars Forsøgsbrydning maatte man igen opgive Sagen.

Denne Koncession gav Koncessionshaveren Ret til Udnyttelse af en Række Mineralier, selv om de ikke fandtes ved hans egen Foranstaltning. Det forhindrede Staten i selv at foretage Undersøgelser, saa længe Koncessionen var gældende. Efter at den var udløbet, tog man imidlertid Undersøgelserne op paa ny, og man havde gennem flere Aar en Ingeniør rejsende i Grønland, en Mand, der havde foretaget

tilsvarende Arbejder i Kanada, hvis Naturforhold har en vis Lighed med det grønlandske Omraade. Det menes jo, at der skulde være en vis Forbindelse mellem de geologiske Forekomster i Grønland og i Kanada. Den paagældende Ingeniør gennemrejste Landet i hele dets Udstrækning. Han tog Hundreder af Prøver hjem, Prøver, som er blevet analyseret paa bjergtekniske Laboratorier med det Resultat, at der jævnlige er fundet Mineralier, deriblandt flere værdifulde, men ingen Sunde i et saadant Omfang, at der kunde blive Tale om virkelig Udnyttelse af dem.

Her har det private Initiativ paa ny haft en Chance, idet Regeringen har givet et herværende Konsortium Lejlighed til paa to Steder, hvor Ingeniøren skønnede, at Forholdene var mest lovende, at foretage mere indgaaende Undersøgelser, som imidlertid ikke synes at have givet egentlige Løfter. Den ene af de paagældende Lokalteter blev opgivet efter et Aars Arbejde, og ved den anden synes Arbejdet standset nu i Foraaret. Muligt har man i Sunde at fortsætte, men egentlig større Resultater er til dette Øjeblik ikke paavist.

Samtidig hermed har man fra Regeringens Side fortsat visse Undersøgelser. Der har saaledes i Sommerens Løb været arbejdet paa to forskellige Steder af to Schweizergeologer, som begge nyder international Anseelse. Det er ogsaa planlagt, at disse skulde fortsætte deres Undersøgelser under Forudsætning af, at den hertil nødvendige Bevilling blev givet.

Jeg fremsætter disse Oplysninger for at benytte den her givne Lejlighed til at fremhæve, at de Muligheder, der hist og her tales en Del om, virkelig er blevet undersøgt gennem Tiderne, og det er jo muligt, at man vil fortsætte. Men hidtil har det altsaa ikke været noget upaaagtet Omraade, som man fra visse Sider synes at mene. Der er foretaget saa mange Undersøgelser, at man ikke ved at udsende Ekspediter paa kort Tid kan skaffe mere Klarhed, end man allerede har paa dette Punkt. Selvfølgelig er det Tanken at fortsætte Arbejdet, men det vil utvivlsomt tage adskillige Aar, inden man tør tage Stilling til, om Grønland virkelig er et rigt Land, eller det vedblivende vil blive fattigt. Det er jo uhyre store Arealer, her er Tale om at undersøge, og Afgørelsen af, om en given Lokalitet har praktisk Værdi eller ikke, kan kun træffes efter ret indgaaende og tidkrævende Undersøgelser, hvis man ikke vil udsætte sig for uoverskuelig økonomisk Risiko. Det kan derfor med Sikkerhed